

Duurzaam Rood

Definitief

Verkiezingsprogramma Partij van de Arbeid

Gemeenteraadsverkiezingen Almere

Periode 2010-2014

25 november 2009

Leeswijzer/indeling/inhoudsopgave

Deze tekst bestaat uit een inhoudsopgave met leeswijzer (onderdeel 1), een visie met vier speerpunten waar de PvdA voor staat (onderdeel 2) en een programma in een negental aandachtspunten (onderdeel 3). In een matrix is aangegeven hoe de aandachtspunten zich verhouden tot de beleidsterreinen van de gemeente (onderdeel 4).

Achter dit programma ligt een bijlage (onderdeel 5) met uitwerkingen en ideeën in negen hoofdstukken die de fractie kan inspireren en gebruiken in de periode 2010 – 2014.

30 jaar historie	4
Aandachtspunt 1: Leren en werken.....	4
Aandachtspunt 2: Bewegen en creativiteit	5
Aandachtspunt 3: Een veilig Almere.....	6
Aandachtspunt 4: Welzijn is onze zorg	7
Aandachtspunt 5: Bestuur en krachtig leiderschap.....	8
Aandachtspunt 6: Duurzame groei, Schaalsprong of niet.....	8
Aandachtspunt 7: Almere is rood en groen en blauw.....	9
Aandachtspunt 8: Economische groei en stabiliteit door relatie met de Randstad.....	10
Aandachtspunt 9: Handen uit de mouwen en morgen gezond weer op	10

Visie

ALMERE, DE ROBUUSTE STAD

Almere is een stad om trots op te zijn. En dat is de PvdA, net als de inwoners van Almere staat de PvdA voor de unieke kwaliteiten van deze jonge stad. Nergens in Nederland vind je een stad, waar zo veel openbaar groen is, zo veel ruimte, omringd door natuur en water om van te genieten en met bijzondere architectuur met ruimte voor experimenten. Een stad waar volop gelegenheid is om te winkelen in het nieuwe Stadshart of in het eigen stadsdeel of wijkcentrum, te werken (nu 75.000 arbeidsplaatsen) te wonen (nu 60.000 woningen) en te leven (nu 190.000 inwoners). Is de stad daarmee af? Nee. De PvdA heeft komende vier jaar vier speerpunten voor een beter Almere. De PvdA vindt dat je in een stad als Almere:

- beter basisonderwijs moet bieden voor een solide start
- meer mogelijkheden moet hebben om door te leren na de middelbare school
- binnen twee jaar een betaalbare woning moet kunnen vinden
- moet kunnen werken of zonder files de stad in en uit moet kunnen.

De PvdA heeft zich altijd betrokken getoond bij de stad en zich onderscheiden van andere partijen door te werken aan een sociaal krachtige samenleving met weerbare inwoners, waarin iedereen kansen krijgt zich verder te ontwikkelen en te scholen. En waar dat bij sommigen echt niet lukt, heeft de PvdA gezorgd voor een vangnet. In de komende periode staan er voor Almere belangrijke keuzes en ontwikkelingen op stapel. Dat vergt bestuurlijke daadkracht, betrokkenheid en ervaring. De PvdA kan en wil verder werken aan de stad van morgen. Dat doen we door in te zetten op te versterken bij de zwakke punten, voort te bouwen op bestaande kracht en waar nodig nieuwe kwaliteiten toe te voegen.

Kwaliteit van leven wil de PvdA definiëren als: een stad waarin je op een gezonde manier kan werken, wonen en je vrije tijd besteden. De PvdA zoekt hierbij een duurzame balans tussen werk en vrije tijd, tussen kansarm en kansrijk en tussen het heden en de toekomst. Wij zien Almere als een stad met kansen om uit te groeien tot een robuuste samenleving waarin iedereen mee kan doen. Een stad die in haar inwoners het gevoel van zelfrespect en trots versterkt. Deze stad komt in de PvdA-visie alleen tot stand door met lef besluiten te nemen. Burgers en politici dienen elkaar hierin over en weer scherp te houden. Als het eens niet goed gaat, moeten burgers en bestuurders hun gezonde verstand gebruiken en in samenspraak naar een oplossing zoeken die de stad beter maakt.

Almere kan een voorspoedige toekomst bieden voor al haar inwoners. Dat begint met de opvoeding en ontwikkeling van de jeugd tot jonge zelfredzame volwassenen, die hun leven en loopbaan vervolgen met een werkend, creërend bestaan en eindigen met de verzekering van een welverdiende oude dag. Wij (Almeeders en PvdA) zijn hierin 30 jaar lotsverbonden. Er is een gemeenschappelijke toekomst die ons bindt. Die gemeenschappelijke toekomst vraagt van iedere Almeerder een volwaardige eigen inzet naar vermogen en talent.

Eenieder verdient voor zijn of haar inzet een vanzelfsprekend respect in een veilige samenleving. Dit geldt dus ook voor hen die risico nemen en verliezen, voor hen die niet volledig kunnen deelnemen door ziekte, handicap, ouderdom of omstandigheden boven hun eigen macht of kracht en voor hen die elders wortels hebben en willen bijdragen. Het uitgangspunt is dat iedereen kan meedoen, zodat we samen beter kunnen worden. Ook wie wil werken, maar dat (tijdelijk) niet kan, heeft recht op een fatsoenlijk bestaan. Daarin heeft de overheid een belangrijke taak. De PvdA vindt het niet acceptabel als er in de samenleving verliezers zijn, die langdurig afhankelijk worden van een voedselloket of de bedelstaf. Met de vrijwillige inzet van burgers, mantelzorg van naasten, betaalde inzet van beroepskrachten en het leiderschap van krachtige bestuurders kan Almere alleen maar beter worden dan de stad nu al is.

De PvdA ziet Almere als een Adolescente Stad, die een eigen identiteit ontwikkelt en in balans met haar omgeving duurzaam kan voortbestaan. De PvdA wil dit bereiken door meer diversiteit, meer aandacht voor duurzaamheid en door het behoud van het blauwe, groene karakter van Almere. De PvdA wil haalbare en frisse oplossingen voor wonen, natuur, energie en mobiliteit en de daarmee samenhangende oplossingen op het sociale en economische terrein. Niet de gebouwen en de wegen, maar de mensen – bewoners, ondernemers en werknemers – maken onze stad. De PvdA Almere zet in op de sociale en de economische kracht van de Gezonde stad, die het in zich heeft om nog beter te worden.

30 jaar historie

De stad Almere is nooit af. De PvdA heeft de afgelopen 30 jaar bewezen dat zij van Almere een sociaal krachtige samenleving wil en kan maken en dat zij goed kan samenwerken met partijen die links en rechts van haar staan. De PvdA is met recht trots op Almere, omdat zij zich als een financieel gezonde, aantrekkelijke stad manifesteert die de Almeerders welzijn, welvaart en veel kansen biedt. Na 30 jaar bouwen aan Almere, leven Almeerders in het groen, met een gezondheidscentrum in de wijk. Almeerders kunnen als kleine zelfstandige werken in en om het huis. Ze kunnen zelf een eigen huis te bouwen.

De gemeente werkt wijkgericht. Er is ondersteuning voor ouders en tieners bij de OKé-punten voor jeugd en gezin. Almeerders hebben gemakkelijk toegang tot maatschappelijke ondersteuning voor ouderen, jongeren, gehandicapten en zorgvragers. Wie buitengesloten dreigt te raken kan een nieuwe start maken in het ActiveringsCentrum. Wie in zwaar financieel weer terecht komt kan bij het Budget Bureau Almere aankloppen. De PvdA heeft onmiskenbaar haar bijdrage geleverd aan het Almere van nu en staat in de startblokken om verantwoordelijkheid te nemen voor het Almere van morgen.

De PvdA heeft haar politieke bijdrage geleverd bij de kaders voor het Almeerse beleid. Wie geïnteresseerd is kan die bijdragen terugvinden in de volgende websites: De visies op [levend in het groen](#), [de OKé-punten voor jeugd en gezin](#), [de uitwerking van maatschappelijke ondersteuning voor ouderen, jongeren, gehandicapten en zorgvragers](#), [het wijkgericht werken - zoals dit is ontwikkeld in Almere Haven - de Structuurvisie](#), [de Sociale Agenda](#) en [het beleid voor particulier opdrachtgeverschap](#) (zie [woonvisie](#) en [kaders grondbeleid](#)).

De PvdA wil haar kennis en ervaring nu investeren in duurzame oplossingen voor wonen, zorg, natuur en mobiliteit en samen met de inwoners, partners en bedrijven inzetten op de mensen in de stad door goed onderwijs, werk voor iedereen, onderlinge gelijkwaardigheid, vrijheid en verbondenheid. De PvdA zet de komende periode in op acht aandachtspunten.

Aandachtspunt 1: Leren en werken

Een voorspoedige toekomst kan niet zonder te investeren in opvoeding en onderwijs. Een mens is nooit te oud om te leren en zorg voor de jeugd is zorgen voor de toekomst. De Almeerse resultaten van vooral het basisonderwijs in Almere bieden reden tot zorg. Met het aantal Almeerse jongeren dat uiteindelijk een startkwalificatie haalt, gaat het in Almere gelukkig steeds beter. Schoolverzuim en lesuitval moeten nog verder omlaag. Almere moet ook aantrekkelijker worden voor nieuwe leraren. Kortom: de PvdA staat voor deze drie belangrijkste ambities van de Almeerse Lokaal Educatieve Agenda (LEA). Een goede startkwalificatie is een basisvoorwaarde om mee te kunnen doen in de gezonde Almeerse economie. Doel is verschillen in de toegang tot kennis te slechten en armoede niet van generatie op generatie te reproduceren. Het gaat om de versterking van de eigen kracht voor alle bevolkingsgroepen en de toeleiding naar werk en een vrij en zelfstandig bestaan. Kinderen, jongeren en hun ouders moeten ook zelf knokken om in hun eigen werk en studie verder te komen.

Almere moet de komende jaren steeds attractiever worden voor nieuwe en zich vernieuwende bedrijven. Dit is belangrijk om te zorgen dat Almere in de toekomst meer banen heeft. Daarvoor is Hoger Onderwijs nodig en Almere moet een aantrekkelijke stad voor studenten worden. Met het oog op de gevolgen van de economische crisis zal de PvdA inzetten op het binnenhalen en stimuleren van bedrijven die werken aan duurzame oplossingen, gezondheid en zorg. De groei van Almere biedt kansen voor directe toepassingen ' dicht bij huis'. Almere moet gaan behoren tot de top van gemeenten en regio's met innovatieve industrie en diensten. Kortom: een sterk aanbod met voldoende werkgelegenheid dicht bij huis! Ondernemers kunnen hier met eigen initiatieven en investeringen terecht.

Actiepunten bij leren:

- investeren in onderwijs en opvoeding
- geen financiële drempels voor vroeg en voorschoolse educatie (VVE) voor jonge kinderen (tot vier jaar) die dat nodig hebben

- elke ouder van een kind dat in aanmerking komt voor een VVE-traject krijgt als aanbod een inburgeringstraject gekoppeld aan het VVE-traject van zijn/haar kind
- investeren in betere prestaties basisonderwijs
- geen schoolverlater zonder startkwalificatie
- inzetten op vermindering van aantal zwakke en zeer zwakke scholen
- realiseren van een Hoger Onderwijs in Almere met een compleet aanbod aan opleidingen en een campusachtige woonvoorziening voor studenten
- aantrekkelijker vestigingsklimaat creëren voor leraren
- voldoende stageplaatsen voor jongeren organiseren door samen te werken met lokale ondernemers, de Kamer van Koophandel en opleidingen

Actiepunten bij werken:

- meer banen erbij en goed faciliteren van winkeliers, kleine ondernemers en bedrijven
- voldoende mogelijkheden voor je bedrijf aan huis en thuiswerken
- een werkplein - een bundeling van functies voor werk, inkomen en ondernemerschap - in de stad realiseren
- stimuleren lokale ondernemers, met name starters, kleine zelfstandigen en het midden- en kleinbedrijf
- streven naar een plek in de top 5 van gemeenten en regio's met groei in innovatieve industrie en diensten
- werk maken van de Economische Agenda en het aantrekken van 100.000 nieuwe banen
- ruimte geven voor ondernemers en aandacht voor mensen die tijdelijk geen werk hebben
- Almere moet een nationaal en internationaal expertisecentrum van de duurzame stad worden
- maatwerk leveren bij de re-integratie van mensen die (tijdelijk) geen werk hebben
- voor integratie is beheersing van Nederlandse taal essentieel, daarom moeten zoveel mogelijk mensen (alsnog) goed Nederlands leren

Aandachtspunt 2: Bewegen en creativiteit

Sport, kunst & cultuurbeoefening en cultuurbeschouwing moeten een bindmiddel zijn voor de Almeerse samenleving. Waar veel Almeeders nog een gemeenschappelijk kader missen, kunnen sport en culturele uitingen een verfrissende bijdrage tot gemeenschapszin leveren. Sport, kunst & cultuur kunnen in alle stadsdelen voor iedereen bereikbaar zijn. Dit geldt in het bijzonder voor onze jeugd die hierin haar eigen identiteit moet kunnen vinden en voor ouderen die een inspirerende gezonde oude dag willen beleven.

Actiepunten bewegen en creativiteit:

- dagarrangementen voor samen spelen, leren en sporten op straat en in de wijk
- voldoende en goed onderhouden sport- en speelvoorzieningen in wijken en parken
- alle kinderen moeten in club- of verenigingsverband kunnen sporten of op cultureel gebied actief kunnen zijn, financiën mogen geen belemmering voor deelname zijn
- aanmoediging amateursport en kunstbeoefening (denk aan de Almeriade en de Almeerdaagse)
- werken aan nieuwe passies in de stad (bijvoorbeeld door Almere te kandideren als Culturele Hoofdstad 2018 of door in te zetten op een ambitie bij de Olympische Spelen in Nederland in 2028).
- realiseren van een buitenzwembad in Almere
- snel een nader onderzoek doen naar wachtlijsten bij sportverenigingen

- ruimte bieden aan ondernemers die uitgaansgelegenheden en evenementen willen bieden aan jongere Almeerders

Aandachtspunt 3: Een veilig Almere

Almeerse burgers willen zich in hun wijk, buurt en stad veilig en thuis kunnen voelen. De PvdA merkt op dat teveel Almeerders zich niet veilig voelen. Er zijn teveel mensen, die:

- te maken hebben met overlast, verloedering en asociaal gedrag van buurt of stadgenoten
- zelf slachtoffer zijn van criminaliteit en misdaad, of dit in hun directe omgeving meemaken
- de agressie die via de televisie of gesprek de huiskamer in komt, als bedreigend ervaren.

De PvdA wil daarom een veiligheidsoffensief inzetten. Dit offensief richt zich op specifiek op mensen, met een accent op jongeren, die zich op straat aantoonbaar asociaal of crimineel gedragen. De gemeenteraad kan prioriteiten en de voortgang bewaken door maandelijks met de politie om tafel te zitten. De PvdA hecht daar veel belang aan. De PvdA stelt de inzet op duurzame activiteiten boven korte termijn of eenmalige reacties op incidenten.

Het offensief bestaat uit een preventief en een repressief deel. Preventief (uit voorzorg) wil de PvdA buurtcoaches, jongerenwerkers, leerplichtambtenaren en gezinscoaches beter en meer laten samenwerken met als inzet om overlastgevend jongeren erbij te houden en schooluitval te voorkomen. Het gaat er dan om problemen vroegtijdig te signaleren en zo nodig door te geven aan ouders en politie. Het preventieve deel is ook bedoeld om herhaling te voorkomen (uit nazorg), door de overlastgevers op school, in de wijk en thuis in beeld te houden en vaker aan te spreken.

In repressieve zin wil de PvdA dat overlastgevend gedrag wordt aangepakt door een lik op stuk beleid, snel ingrijpen voorkomt erger. De PvdA accepteert niet dat een criminele generatie de volgende tot crimineel opvoedt. Te veel gezinnen met meerdere kinderen- hebben te maken met het feit dat jongere broertjes of zusjes in het gedragspatroon van hun oudere broer of zus vervallen. Ook hier is een repressieve aanpak en bemoeizorg gewenst. De PvdA wil dat de gemeente hiervoor voldoende jeugdagenten in goede samenwerking met gezinscoaches inzet om dit, al dan niet vrijwillig, tegen te gaan. De repressieve aanpak door politie en recherche van zwaardere criminaliteit, zoals winkelovervallen gaat ondertussen onverminderd door.

De PvdA ziet inzet op veiligheid niet als de enige oplossing. Veiligheid wordt beïnvloed door zaken als verpaupering van gebouwen of straatmeubilair, rommel op de straat, opvoeding, onderwijs, voorzieningen of het ontbreken daarvan in de wijken. Verhogen van het gevoel van veiligheid is daarom ook een terugkerend thema bij alle speerpunten.

Actiepunten voor een veilig Almere:

- asociaal en overlastgevend gedrag wordt aangepakt met lik-op-stuk
- de gemeenteraad gaat maandelijks met de politie om tafel om de veiligheidssituatie in de stad en in buurt of wijk te bespreken en zo mogelijk te verbeteren
- cameratoezicht en preventief fouilleren wordt voortgezet en probleemgericht uitgebreid
- bij aanleg en opknappen van nieuwe wijken moet de gemeente in combinatie met de beheertoets een veiligheidstoets uitvoeren
- verpaupering en rommel in en rond de wijk wordt aangepakt met vrijwilligersacties en "witte tornado" teams samen met woning bouwers, beheerders, huurders en eigenaren
- elke wijk een jongerenwerker die vraaggericht werkt en zich op jongens en meisjes richt
- elke wijk heeft en houdt zijn wijkagent als vast aanspreekpunt
- risicojongeren worden in beeld gebracht in het signaleringssysteem van Almere: ESAR
- jongerenwerker, jeugdagent, leerplichtambtenaar, jeugdzorgmedewerker, reclasseringsambtenaar gaan een niet vrijblijvende samenwerking aan
- probleemgezinnen worden in kaart gebracht en worden op een acceptabeler pad geleid
- de risicojongeren/ouderen die de fout in zijn gegaan, in beeld brengen en ook te houden
- bij de voorgestelde aanpak geldt een helpende hand voor de persoon die wil en een harde aanpak in combinatie met het Almeerse Veiligheidshuis voor wie niet wil

- 'Uit de bak is aan de bak': Ex-gedetineerden worden door de gemeente vlot geholpen bij het (opnieuw) vinden van werk of opleiding en een woning om de schade te herstellen
- jongeren die ernstig in de fout zijn gegaan, krijgen een persoonlijke coach (nazorg)
- kinderen van gedetineerde ouders krijgen extra ondersteuning om te voorkomen dat zij dezelfde fouten maken als hun ouders
- verslaving en problematisch gebruik van alcohol en/of drugs zijn belangrijke veroorzakers van overlastgevend en crimineel gedrag. In die gevallen helpt vaak een goede behandeling van de oorzaak, in samenwerking met ouders, familie en vrienden dichtbij huis
- ouders worden financieel verantwoordelijk gesteld voor (materiële) schade die hun minderjarige kinderen met vandalisme hebben veroorzaakt
- investeren in veilige goed onderhouden openbare ruimte die toegankelijk is voor iedereen. Speeltuinen, play grounds, parken en wijkgroen met bankjes zorgen voor ontspanning en nodigen Almeerders uit elkaar te ontmoeten
- de PvdA wil discriminatie en uitsluiting strenger aanpakken. Iedereen hoort erbij en doet mee
- extremisme in welke vorm dan ook wordt met de middelen van de rechtsstaat bestreden
- de PvdA wil dat er duidelijke regels worden gesteld over (ongeoorloofd) gedrag op straat, zeker in delen van de stad waar onveiligheid (gevoel) groot is
- geweld tegen vrouwen, kinderen en homo's tolereert de PvdA niet en bestrijding daarvan krijgt een hogere prioriteit

Aandachtspunt 4: Welzijn is onze zorg

De PvdA rekent het tot haar taak dat er geen bewoners in Almere aan de kant komen te staan. Iedereen heeft recht op een vrij, waardig, veilig en daardoor gezond bestaan. Almeerders zijn in de eerste plaats solidair met elkaar. Pas wanneer iemand de eigen regie kwijt raakt, komt de overheid in beeld. De PvdA wil dat sterke mensen de zwakkeren helpen. Pas als iemand door een handicap, ziekte, ongeval of overmacht minder mee kan doen, zorgt de overheid voor de noodzakelijke voorzieningen. Eerst kijken naar wat mensen (nog wel) zelf kunnen en willen, ontzorgen, doen wat gevraagd wordt en de eigen kracht versterken.

Een sociaal krachtige samenleving betekent voor de PvdA het verbinden van het beleid van de gemeente en haar wettelijke taken met de eigen kracht van de wijk of buurt. Eigen kracht betekent hier: vrijwilligerswerk, mantelzorg, burgerschap en ondernemerschap.

Actiepunten welzijn is onze zorg:

- verbeteren en stimuleren integrale aanpak woonzorgprojecten
- voortbouwen aan een Sociaal Krachtige Samenleving op de gebieden zorg, welzijn, onderwijs, stadsbeheer, inkomen, wonen, cultuur en sport
- verbinden van gemeentelijke voorzieningen met de kracht van *elke* wijk in een wijkgerichte aanpak
- werken vanuit wat mensen wel kunnen bij het leveren van zorg en voorzieningen door vraaggericht werken en werken met de eigen kracht van zorgvrager en omgeving
- meer aandacht voor signalen van stress en opvoedingsproblemen bij ouders, die niet, te weinig of met fysiek geweld grenzen stellen aan hun kinderen
- in huishoudens die zelf de regie kwijt zijn (bijvoorbeeld door vereenzaming, dementie, geestelijk onvermogen, huiselijk geweld, ontsporing, verwaarlozing of verslaving) tijdig ingrijpen met bemoeizorg
- de PvdA wil dat mensen de kans krijgen om zelf op creatieve wijze bij te dragen aan een gezonde samenleving. Mensen maken uiteindelijk de stad tot een succes.
- het fonds voor wijkbudgetten, waarmee bewoners in de wijk kleinschalige voorzieningen kunnen realiseren en/of kleine evenementen kunnen organiseren wordt voortgezet
- uitstekende voorzieningen voor wie actief mee wil doen, maar daarin niet slaagt.

- specifieke aandacht voor gevolgen armoede bij kinderen, ouderen, gehandicapten en chronisch zieken.
- actieve voorlichting over het armoedebeleid.
- voortvarende hulp voor mensen die o.a. door de crisis de financiële regie in het eigen huishouden kwijt raken.
- structurele aandacht voor mensen in sociale en psychosociale problemen met indien mogelijk professionele hulp uit AWBZ
- de garantie van bed, bad en brood en een dak boven het hoofd voor elke Almeerder
- de PvdA wil oude en nieuwe Nederlanders dichterbij elkaar brengen door de dialoog zelf aan te gaan, te stimuleren en te subsidiëren

Aandachtspunt 5: Bestuur en krachtig leiderschap

De PvdA wil met lef besluiten. Oplossingen kunnen goed in samenspraak gevonden worden door het aanspreken van kennis en ervaring van inwoners en door met een scherp luisterend oor de stad te onderzoeken. De PvdA wil dicht bij de mensen besturen – samen met bewoners die mee willen doen en zich verantwoordelijk voelen, ook buiten hun eigen directe leefomgeving. Inspraak en informatie-uitwisseling over en weer zijn hiervoor belangrijke uitgangspunten. De PvdA wil dat de gemeente nauw en flexibel samen werkt met haar aangewezen partners op gebieden van welzijn, wonen, inkomen, zorg, cultuur, wijkbeheer, sport, onderwijs en veiligheid. De PvdA maakt zich sterk voor een aanpak op een schaal in de buurt die mensen begrijpen en waar ze zich ook voor in willen en kunnen zetten.

De PvdA ziet belang in een verschuiving van aandacht voor korte termijn veiligheid (politie, toezicht) naar lange termijn veiligheid (onderwijs, zorg en welzijn). Op deze laatste gebieden liggen veel kansen om meer voor de veiligheid te doen. De PvdA gelooft in volwassen Almeerse burgers, die samen met de overheid de problemen van hun buurt willen aanpakken. Er gaat veel goed in Almere en er overheerst nog steeds een sterke pioniersgeest. De overheid hoeft geen 'at your service' mentaliteit te hebben om met de burgers samen te kunnen werken. 'Mensen maken de stad'. Veel Almeeders willen verder kijken dan hun eigen achtertuin. De PvdA hecht eraan dat inwoners elkaar respectvol en gelijkwaardig tegemoet treden.

Actiepunten bestuur en krachtig leiderschap:

- aandacht voor moderne democratie en bestuur uitgaand van de kernbegrippen samenwerking, betrouwbaarheid en transparantie
- na een proces van inspraak en samenspraak daadkrachtig aan de slag
- de kosten gaan voor de baat uit vertalen in een gezond en degelijk financieel beleid
- verbetering aanbrengen op de schaal van de buurt (dichtbij)
- samenwerking tussen lokale overheid, partners en bedrijven verder stimuleren.

Aandachtspunt 6: Duurzame groei, Schaalsprong of niet

Woningen bouw je met een timmermansoog voor het duurzame evenwicht tussen mens, economie en natuur, energiezuinig en milieubewust en zo mogelijk *energieproducerend*. Het krachtige woonbeleid van de afgelopen periode, met zo veel mogelijk ruimte voor particulier opdrachtgeverschap, kan worden voortgezet. In het woonbeleid is nadrukkelijk gekozen voor een omslag in de Almeerse snelle bouwcultuur. De nieuwe leidraad: 'van woonconsument naar woonproducent', waarbij Almeeders – ook de lagere inkomensgroepen – in staat worden gesteld hun eigen huis volgens hun eigen wensen te bouwen.

Groei van de stad verloopt volgens de PvdA organisch en moet duurzaam worden uitgevoerd. Veel jongeren in Almere willen uitvliegen uit hun ouderlijk huis naar hun eerste eigen woning en veel senioren willen naar een appartement met uitzicht, een balkon en een lift. Sociale woningbouw en een rechtvaardige woningverdeling t.b.v. jongeren (starters), minder draagkrachtigen, mensen met een zorgbehoefte en/of beperking blijven speerpunten van de PvdA. Het levert een rijke diversiteit in woningen op en dus een boeiender Almere.

Om het aantrekkelijke klimaat van Almere waar we trots op zijn ('wonen, werken en recreëren') te behouden, wil de PvdA de lokale economie stimuleren en de robuuste stad versterken. De PvdA

vindt dat de IJmeerverbinding met Amsterdam randvoorwaardelijk is voor de groei van Almere. Een evenwichtige groei van luchthaven Lelystad is belangrijk voor de economische ontwikkeling.

Actiepunten duurzame groei, schaa sprong of niet:

- stimuleren van mensen die hun eigen (betaalbare) huis willen bouwen
- een huurvoorraad van ten minste 35 procent van de totale voorraad, zo mogelijk per wijk
- onder meer voor starters, senioren en studenten voldoende betaalbare huur- en koopwoningen: minimaal 35% sociale woningbouw en liefst in elke wijk
- wonen in Almere moet voor iedereen betaalbaar zijn. De hoge huurprijzen vormen een bedreiging voor Almeerders met een minimum inkomen. Met een inkomensafhankelijke huur zouden de Almeerse woningcorporaties deze huurders hooguit € 357 in rekening brengen te brengen. Anders zal een Woonlastenfonds het wonen betaalbaar moeten houden
- wachttijden voor de toewijzing van sociale huurwoningen zo kort mogelijk maken, waarbij urgent woningzoekenden niet dakloos mogen worden
- toevoegen van specifiek stedelijke naast landelijke woonmilieus
- meer aanbod begeleid wonen en meer aangepaste woningen
- duurzamer bouwen bij stadsuitbreiding en stadsvernieuwing – in een evenwichtige relatie tussen mens, economie en natuur
- uitbreiding van de stad in samenhang en met een brede sociaal-economische impuls.

Aandachtspunt 7: Almere is rood en groen en blauw

Almeerders voelen zich verbonden met de kwaliteit van het groen en het water in hun stad. Natuur en stad horen bij elkaar en moeten elkaar versterken. De PvdA wil Almere verder laten ontwikkelen tot een stad met meer diversiteit, met aandacht voor duurzaamheid en in het bijzonder behoud van het blauwe en groene karakter van Almere. Een gezonde leefomgeving en duurzame versteviging van het blauwe en groene karakter van de stad zijn uitgangspunten voor de PvdA. Deze kwaliteiten mogen best wat kosten.

Het PvdA-motto is daarom 'Rood én groen én blauw'. Almere is anders dan 'rode' steden, waar mensen opeengepakt in te kleine huizen leven met relatief weinig groen en blauw per inwoner. Woningbouw in stadsparken zou de kwaliteit verminderen en is daarom niet gewenst. Zorgen voor de mogelijkheid om binnen de wijk een wooncarrière te maken wel. In de meeste wijken is reserveruimte aanwezig voor het in de toekomst bouwen van een enkele flat voor senioren en/of starterwoningen. De komende jaren zal dit in de oudste wijken moeten gebeuren. Dit kan in die wijk de doorstroming weer op gang brengen, waarbij weer woningen vrijkomen voor jonge gezinnen.

Het groenblauwe casco van Almere biedt naast veel woongenot en levenskwaliteit ook een unieke kans. Almere kan uitgroeien tot een innovatieve, ondernemende en duurzame stad met een sterke economie. Een stad waarin bedrijven werken aan praktische vragen zoals: Hoe kunnen woningverbeteringen helpen om minima te laten besparen op hun energierekening? De PvdA wil daarom investeren in kennisuitwisseling tussen bedrijven en organisaties die duurzame innoveren onder de titel 'Made in Almere'. De PvdA wil op deze wijze energiebesparing en de inzet van duurzame energiebronnen stimuleren.

Actiepunten Almere is rood en groen en blauw:

- projectontwikkelaars, woningcorporaties en huiseigenaren uitdagen om in de oude delen van de stad duurzame woon- en woningverbetering toe te passen
- impuls geven aan het 'Duurzaamheidslab Almere'
- versterking van het groen en blauw in Markermeer- en IJmeergebied, behoud stadsparken en inpassing ecologische infrastructuur in uitbreidingsplannen
- het meeste groen in de stad is er voor de mensen! De PvdA wil daarom de maatschappelijke functie van het groen in de stad versterken door het meer te gebruiken voor cultuur, sport en onderwijs. Dit betekent ook dat het groen kwaliteit moet hebben en toegankelijk, bereikbaar, begaanbaar en bruikbaar moet zijn voor bewoners.

- het gebruik van de fiets blijvend stimuleren – o.a. door goed onderhouden veilige fietspaden, brommers op de rijbaan en gratis fietsstallingen in de Almeerse centra
- gebruik van het openbaar vervoer stimuleren
- inzetten op experimenten met elektrische of hybride voertuigen in het openbaar vervoer en/of het gemeentelijk wagenpark.

Aandachtspunt 8: Economische groei en stabiliteit door relatie met de Randstad

De PvdA wil dat Almere onderscheidend is en blijft in de Metropool Randstad. Almere kan een eigen profiel ontwikkelen als aanvulling op wat de Metropool Randstad internationaal te bieden heeft. De kansen van Almere liggen in de internationale kracht bij haar inwoners die afkomstig zijn uit vrijwel alle landen van de wereld. Almere heeft een sterke economische potentie die de PvdA graag volledig tot wasdom ziet komen, zodat Almeerders in de toekomst dicht bij huis meer werk kunnen vinden. Almere kan zichzelf versterken door bedrijven van binnen en buiten Europa aan te trekken voor nieuwe werkgelegenheid en door internationalisering van haar kerngezonde lokale economie. Deze keuze staat voor de PvdA los van de keuze die het Rijk wil maken om Almere om de stad nog twee keer zo groot te maken (Schaalsprong).

De economische groei van Almere is sterk verbonden met en mede afhankelijk van de groei van andere steden in de Noordvleugel van de Deltametropool – met als belangrijkste trekkers Utrecht en Amsterdam. Almere is een interessante locatie op de as Schiphol – luchthaven Lelystad.

De PvdA vindt dat Almere zich geleidelijk en beheerst verder kan ontwikkelen naar een stad met aandacht voor het blauwe, groene, suburbane karakter van Almere. Geleidelijke groei van Almere biedt kansen om de huidige stad meer diversiteit te geven in samenstelling van de bevolking, het woningaanbod en de bedrijvigheid (zie ook: Structuurvisie Almere 2.0, de Sociale en de Economische Agenda). Mocht het Rijk besluiten om het groeitempo tot 2030 te versnellen, dan hoort daar voor de PvdA een heel pakket maatregelen en afspraken bij om de stad sterk te houden (Raambrief).

Actiepunten economie, stabiliteit en groei:

- Almeerse Principes vertalen in beleid voor een sociaal en economisch samenleving, voor stedelijke ontwikkeling en voor stedelijk beheer
- uitbreiding van de stad kan alleen samengaan met een economische en sociale impuls
- binnenhalen en stimuleren van bedrijven die werken aan duurzame oplossingen, gezondheid en zorg
- een snelle hoogwaardige openbaar-vervoerverbinding over het IJmeer naar Amsterdam en Schiphol die het autoverkeer en de ongezonde CO2-uitstoot terugdringt
- verdubbeling van het spoor
- verbreding en milieuvriendelijke inpassing A6
- stimuleren lokale ondernemers, met name starters, kleine zelfstandigen en het midden- en kleinbedrijf. Alleen gezonde ondernemers kunnen voor nieuwe banen zorgen
- onderschrijven en uitwerken Concept Structuurvisie 2.0
- bestuurlijke betrokkenheid bij landelijke ontwikkelprogramma's, zoals Randstad Urgent, OV SAAL (Openbaar Vervoer, Schiphol, Amsterdam, Almere, Lelystad Airport), de Noordvleugel - Deltametropool Randstad en het Integraal Afspraken Kader voor de Schaalsprong (toevoeging 60.000 woningen, 100.000 banen, 150.000 inwoners in de periode tot 2030) die het Rijk en de Randstadregio van Almere verlangen.

Aandachtspunt 9: Handen uit de mouwen en morgen gezond weer op

Almere kan niet los worden gezien van de actuele ontwikkelingen in de wereld om ons heen. De kredietcrisis, de economische crisis en de klimaatcrisis vormen een ongemakkelijke waarheid! Niet iedereen zal in gelijke zin door een crisis getroffen worden. Een crisis doet een beroep op onderlinge solidariteit. De PvdA vindt dat burgers, ondernemers, gemeentelijke partners en ambtenaren op hun verantwoordelijkheden aangesproken kunnen worden. Omgekeerd wil zijzelf aanspreekbaar zijn op haar bestuurlijk leiderschapsrol. Slachtoffers van de crisis moeten kunnen rekenen op steun van hun directe omgeving en, als die er niet is, een sociaal vangnet. De

mensheid heeft al vele crisissen overleefd. De PvdA bewijst keer op keer dat goed nadenken, creatief zijn, gezamenlijk en gelijkwaardig optrekken en samenwerken voor ieders vrijheid, welvaart en welzijn de beste resultaten oplevert.

Actiepunten handen uit de mouwen:

- de Almeerse bouwprogramma's in het precaire evenwicht van vraag en aanbod met eenmalige slimme financiële impulsen vervolgen
- voldoende tijd en geld vrij houden voor mensen die door de crisis financiële de regie in het eigen huishouden kwijtraken
- garantie bad, bed en brood en een dak boven het hoofd voor elke Almeerder
- stevige samenwerking met lokaal bedrijfsleven en onderwijs in optimale infrastructuur voor begeleiding van opleiding naar werk en van werk naar werk